

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Rektor

YTTRANDE

SLU ID: SLU.ua.2023.2.6-289

2023-04-18

li.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss från regeringskansliet avseende delbetänkande Åtgärder på fiskeområdet för att skydda Natura 2000-områden i havet (SOU 2022:66) LI2023/00569

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitets (SLU:s) samlade bedömning är att i huvudsak tillstyrka delbetänkandet om reglering av fiske i marina skyddade områden (N 2022:01) samt att ställa sig bakom beskrivningen av förhållandet mellan de olika förordningarna.

Bakgrunden till delbetänkandet är den formella underrättelse från EU-kommissionen där Sverige kritiserats för att inte ha införlivat art- och habitatdirektivet i svensk lagstiftning på ett korrekt sätt. Således är utredningens huvudsakliga syfte att införa författningsförändringar i lagstiftningen där nuvarande formuleringar begränsar möjligheten att reglera fiske för att motverka försämringar eller betydande störning i Natura 2000-områden.

SLU:s samlade bedömning är att det är av yttersta vikt att stärka förfarandet som säkerställer ett förbättrat genomförande av kraven i artikel 6.2 och 6.3 i art- och habitatdirektivet så att kraven ska kunna tillämpas fullt ut inom förvaltningen av svenskt fiske och i svensk lagstiftning.

Generella synpunkter

Avgränsningar 2.3

Art- och habitatdirektivet handlar om påverkan på alla arter och deras miljöer. Avgränsningen i delbetänkandet handlar om fiske. SLU:s experter anser att det är viktigt att all påverkan skall beaktas, men ser att det är rimligt att detta delbetänkande fokuserar på fiskets effekter på arter och miljöer i Natura 2000-områden.

Utredningens förslag och bedömningar 8.3.1

SLU:s experter tillstyrker att Havs- och vattenmyndigheten får ett ökat ansvar för fiskeregleringar i Natura 2000-områden, och att myndigheten får ansvaret att underrätta regeringen när behov av bevarandeåtgärder inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken (Europeiska kommissionen antar lagstiftningen) uppstår. Havs- och vattenmyndigheten bör också tilldelas ett ökat ansvar för en samordning av bevarandeåtgärder i skyddade områden mellan olika länsstyrelser. Alltför ofta är gränser för Natura 2000-områden satta för att följa länsgränser och följer inte de naturliga förutsättningarna/biologiska gränserna. Här bör den nationella myndigheten tillse att gränsdragningar görs utifrån ekologiska behov mellan län såväl som med grannländer där så är befogat, detta så att man kan uppnå målen om att bibehålla, eller i förekommande fall återställa, en gynnsam bevarandestatus för berörda livsmiljöer och arter i deras naturliga utbredningsområde.

8.3.3

SLU:s experter bedömer att utredningens förslag att begränsa länsstyrelsernas bemyndigande att meddela föreskrifter om områdesskydd med avseende på fiske är ändamålsenligt eftersom Havs- och vattenmyndigheten skall, enligt utredningen, ansvara för reglering av fiske i skyddade områden i havet genom fiskelagstiftningen.

8.3.4

SLU:s experter är positiva till förslaget om begränsning av bemyndigandet i 20 § fiskelagen.

8.3.5

SLU:s experter tillstyrker att länsstyrelserna tills vidare har kvar ansvaret enligt 2 kap. 8 § första stycket 6 miljötillsynsförordningen (2011:13) för tillsynen i fråga om verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i Natura 2000-områden. Dock kan det finnas skäl att Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret för tillsynen av all fiskeverksamhet i dessa områden för att få till en övergripande samordning.

8.3.7

SLU:s experter är positiva till utredningens förslag om att inskränka tillståndskravet i 7 kap. 28 a § miljöbalken. SLU:s experter delar bedömningen att fiske kan utgöra en plan eller ett projekt och således principiellt kan omfattas av kravet på tillstånd i 7 kap. 28 a § miljöbalken och att tillståndskravet inte är tillgripeligt eftersom det bara gäller svenska fartyg och därmed blir verkningslöst. Tillståndskravet kan tillämpas om det uppstår nya typer av fisken med nya typer av redskap, särskilt när unionslagstiftningen innebär ett heltäckande skydd för att uppfylla kravet i artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet.

Specifika synpunkter

SLU:s experter har inga specifika synpunkter.

Beslut om detta yttrande har fattats av rektor Maria Knutson Wedel efter föredragning av utredare Mariette Manktelow och i närvaro av universitetsdirektör Martin Melkersson. Innehållet har utarbetats av vicedekan Jens Olsson vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap, efter att ha tagit in synpunkter från miljöanalytiker Johanna Bergman, forskare Ulf Bergström, forskare Joakim Hjelm och forskare Mattias Sköld, samt av professor Anders Alanära vid institutionen för vilt, fisk och miljö vid fakulteten för skogsvetenskap, efter att ha tagit in synpunkter från professor Tomas Brodin och universitetslektor Gustav Hellström.

Maria Knutson Wedel